

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2005

Utgiven i Helsingfors den 1 september 2005

Nr 663—674

INNEHÅLL

Nr		Sidan
663	Lag om medling i tvistemål i allmänna domstolar	3655
664	Lag om ändring av 20 kap. i rättegångsbalken	3659
665	Lag om högsta domstolen	3660
666	Lag om ändring av rättegångsbalken	3663
667	Lag om ändring av 4 och 11 kap. i lagen om rättegång i brottmål	3667
668	Lag om ändring av 2 § i hovrättslagen	3668
669	Lag om ändring av lagen om strafforderförfarande	3669
670	Lag om ändring av fastighetsbildningslagen	3670
671	Lag om ändring av 1 kap. 9 § i tvångsmedelslagen	3671
672	Lag om anordnande av studentexamen	3672
673	Lag om ändring av 18 § i gymnasielagen	3677
674	Social- och hälsovårdsministeriets förordning om ändring av 2 § förordningen om Försäkringsinspektionens avgiftsbelagda prestationer	3678

Nr 663

Lag

om medling i tvistemål i allmänna domstolar

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Tvistemål och tvistiga ansökningsärenden i allmänna domstolar kan bli föremål för medling enligt vad som föreskrivs i denna lag.

2 §

Medlingens syfte

Genom medling eftersträvas en uppgörelse i godo.

3 §

Förutsättningar för medling

Förutsättningar för medling är att saken är lämplig för medling och att medling också i övrigt är ändamålsenligt med hänsyn till parternas yrkanden.

2 kap.

Förfarande

4 §

Hur medling inleds

En sak som inte är föremål för rättegång

kan bli föremål för medling på ansökan av en part eller parterna i tvisten. Ansökan skall göras skriftligen och i den skall anges vad tvisten gäller och hur parternas åsikter skiljer sig från varandra. En motivering som anger varför saken är lämplig för medling skall också ingå. I ansökan skall parterna och deras kontaktuppgifter uppges med iakttagande i tillämpliga delar av vad som bestäms om stämningsansökan i 5 kap. 2 § 2 mom. i rättegångsbalken.

En sak som är föremål för rättegång kan hänskjutas till medling på begäran av en part eller parterna. Denna begäran formuleras fritt och den skall göras innan förberedelsen förklarats avslutad.

För att medling skall kunna inledas krävs samtycke av samtliga parter. En begäran eller en ansökan om medling som inte framställts av parterna tillsammans skall på lämpligt sätt delges de andra parterna och de skall ges tillfälle att bli hörda med anledning av begäran eller ansökan. Hörandet kan ske skriftligen eller muntligen.

Beslut om att inleda medling fattas av domstolen.

5 §

Medlare och medlares biträde

En medlare förordnas för att ha hand om medlingen. Medlaren skall vara domare vid den domstol som behandlar saken.

Medlaren kan med parternas samtycke anlita ett biträde för att säkra nödvändig expertis i den sak som är föremål för medling eller för att i övrigt främja medlingen. Medlaren utser biträdet efter att parterna godkänt valet. Arvode och kostnadsersättning till biträdet betalas av parterna.

6 §

Hur medling genomförs

Medlingen skall genomföras snabbt och med iakttagande av opartiskhet och objektivitet.

Medlaren skall höra parterna och överlägga med dem. Med samtycke av parterna kan också andra personer höras och annan utredning läggas fram.

Medlaren kan överlägga med en part utan närvaro av de övriga parterna, om parterna samtycker till det.

Medlaren beslutar närmare om förfarandet efter att ha överlagt med parterna.

7 §

Hur förlikning uppnås

Medlaren skall bistå parterna i deras strävanden att uppnå samförstånd och en uppgörelse i godo.

På begäran eller med samtycke av parterna kan medlaren lägga fram ett förslag till uppgörelse i godo. Förslaget kan bygga på en skälighetsbedömning av medlaren.

8 §

Hur förlikning stadfästs

Vid medling kan en förlikning som antas av parterna stadfästas som ett avgörande.

I fråga om stadfästelse av förlikning och om förlikning gäller vad som i lag bestäms om förlikning i rättegång. En förlikning som stadfästs i ett medlingsförfarande kan dock gälla också annat än parternas ursprungliga yrkanden.

9 §

Hur medling avslutas

Medlingen avslutas när

1) förlikning stadfästs eller när parterna meddelar medlaren att de kommit överens i saken på annat sätt,

2) en part meddelar medlaren att han inte längre önskar medling i saken, eller

3) medlaren efter att ha hört parterna beslutar att det inte längre finns skäl att fortsätta medlingen.

När medling avslutas enligt 1 mom. 2 eller 3 punkten skall medlaren underrätta parterna om detta.

När medling avslutas enligt 1 mom. 2 eller 3 punkten i en sak som också är föremål för rättegång skall behandlingen av saken fortsätta i den ordning som är föreskriven för behandling av tvistemål.

3 kap.

Särskilda bestämmelser

10 §

Behörig domstol

Behörig att medla i en sak är den domstol som är behörig att behandla saken i rättegång.

Domstolen kan besluta om inledande av medling och fatta avgöranden om medlingen i den sammansättning som gäller för domstolens beslut om åtgärder som hänför sig till förberedelsen av saken.

11 §

Hur parterna skall företrädas

I fråga om hur parterna skall företrädas i medlingsförfarandet gäller vad som i lag föreskrivs om förande av parts talan i rättegång.

I fråga om parternas rätt att anlita biträde och ombud och i fråga om biträdes och ombuds behörighet gäller vad som i lag föreskrivs om rättegångsbiträde och rättegångsombud i tvistemål. För att främja medlingen kan medlaren av motiverade skäl framlagda av en part såsom biträde eller ombud för denne dock godkänna även någon som har annan än i 15 kap. 2 § i rättegångsbalken avsedd examen och som inte är i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

12 §

Förfarandets offentlighet

I fråga om offentligheten för medlingen, de handlingar som behandlas där och förlikningen gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984). Allmänheten får dock inte vara närvarande när medlaren i enlighet med 6 § 3 mom. överlägger med bara en av parterna. På begäran av en part skall också någon annan del av medlingen genomföras utan att allmänheten är närvarande, om det finns risk för att förlikning annars inte nås, och tilltron till att medlingen går riktigt till

eller något annat vägande skäl inte kräver att behandlingen är offentlig.

13 §

Förbud mot att åberopa uppgifter

I en senare behandling av saken får en part inte utan motpartens samtycke åberopa sådant som denne anfört under medlingen för att uppnå förlikning.

14 §

Medlingskostnader

En part svarar själv för sina kostnader för medlingen.

En part kan inte i rättegång kräva ersättning för sina medlingskostnader av motparten.

15 §

Jäv för medlare

I fråga om jäv för medlare och deras biträden gäller vad som föreskrivs om jäv för domare.

En medlare får inte vara domare i en rättegång om en sak i vilken han eller hon har varit medlare.

16 §

Besvärsförbud

Ändring får inte sökas i ett beslut genom vilket medling inleds, en begäran om medling avslås eller medlingen förklaras avslutad.

17 §

Avgifter

Bestämmelser om avgifter som tas ut för behandlingen av en ansökan eller en begäran om medling enligt denna lag finns i lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/1993) och i förordning som utfärdats med stöd av lagen.

18 §

Ärenden som gäller barns ställning och rättigheter

Ärenden som gäller barns ställning och rättigheter kan bli föremål för medling enligt denna lag när de gäller underhåll för barn eller vårdnad om barn och umgängesrätt. Medlingen skall genomföras så att den tryggar barnets bästa. Vid bedömningen av om en förlikning kan stadfästas skall domstolen beakta bestämmelserna i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt (361/1983) och lagen om underhåll för barn (704/1975).

En förlikning som stadfästs i ett ärende som

Helsingfors den 26 augusti 2005

varit föremål för medling enligt 1 mom. jämföras med ett domstolsbeslut eller en dom i dessa frågor.

19 §

Lagens förhållande till andra bestämmelser

Utan hinder av denna lag iakttas vad som annanstans i lag bestäms om uppnående och stadfästelse av förlikning i rättegång.

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 664

L a g**om ändring av 20 kap. i rättegångsbalken**

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättegångsbalken rubriken för 20 kap. samt 20 kap. 1 och 3—5 §, av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 21/1868, samt
fogas till kapitlet en ny 2 § i stället för den 2 § som upphävts genom lag 1052/1991, som följer:

20 kap.

Om förlikning

1 §

I en anhängig rättegång kan förlikning stadfästas som avgörande i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel.

2 §

En förlikning kan gälla en sådan sak eller del av en sak där förlikning är tillåten.

3 §

En förlikning stadfästs på begäran av parterna. En förlikning får inte stadfästas, om den strider mot lag eller är uppenbart oskälig eller om den kränker en utomståendes rätt.

Förlikningen stadfästs skriftligen av dom-

stolen. Av avgörandet skall framgå den sak som förlikningen gäller och förlikningens innehåll.

4 §

Om förlikningen gäller samtliga yrkanden i saken, avslutas behandlingen av saken genom stadfästelsen av förlikningen.

Om förlikningen gäller en del av saken fortsätter rättegången till övriga delar.

5 §

I ett avgörande av domstolen i en sak som gäller stadfästelse av förlikning får ändring sökas med iakttagande av vad som föreskrivs om sökande av ändring i dom som har meddelats av domstolen i fråga.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 665

L a g
om högsta domstolen

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Högsta domstolens uppgifter

1 §

Den högsta domsrätten i tviste- och brottmål utövas av högsta domstolen.

Högsta domstolen övervakar rättskipningen inom sitt behörighetsområde.

2 §

Vid högsta domstolen behandlas som rättskipningsärenden

1) besvär över hovrätternas avgöranden,
2) besvär som, enligt vad som särskilt föreskrivs, anförs över andra domstolars eller rättskipningsorgans avgöranden,

3) ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande, enligt vad som särskilt föreskrivs om detta,

4) åtal som gäller tjänstebrott begångna av presidenten eller en ledamot vid en hovrätt eller riksåklagaren eller biträdande riksåklagaren,

5) frågor som gäller huruvida ett mål eller ärende omfattas av en allmän domstols eller specialdomstols eller en administrativ myndighets behörighet,

6) andra ärenden som enligt lag skall behandlas som rättskipningsärenden.

3 §

Högsta domstolen skall dessutom

1) avge i 77 § i grundlagen avsedda utlåtanden om lagar som tillställs republikens president för stadfästelse,

2) avge i 105 § i grundlagen avsedda utlåtanden om benådning,

3) behandla ärenden som hör till den enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991),

4) enligt vad som särskilt föreskrivs behandla ärenden som gäller utlämning för brott,

5) behandla andra till rättsvården hörande ärenden som enligt vad som särskilt föreskrivs ankommer på den,

6) behandla justitieförvaltningsärenden enligt vad som särskilt föreskrivs.

4 §

Högsta domstolen avger på begäran utlåtanden till statsrådet i lagstiftningsfrågor.

Högsta domstolen kan göra framställningar hos statsrådet om vidtagande av lagstiftningsåtgärder.

5 §

Högsta domstolen fungerar i enlighet med

artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 1348/2000 om delgivning i medlemsstaterna av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur som sändande organ så som Finland för verkställighet av nämnda förordning meddelar.

2 kap.

Avgörande av ärenden

6 §

I högsta domstolen handläggs och avgörs ärendena på avdelningar. Bestämmelser om högsta domstolens domföra sammansättning finns i rättegångsbalken.

7 §

Presidenten kan besluta att ett rättskipningsärende i behövlig omfattning skall hänskjutas till plenum eller förstärkt avdelning, som består av 11 ledamöter, om det vid överläggningen om avgörandet i ett ärende eller en del därav visar sig att avdelningen kommer att avvika från den ståndpunkt som högsta domstolen tidigare har intagit. Presidenten kan också i andra fall hänskjuta ett rättskipningsärende eller en del därav som är av vidsträckt eller principiell betydelse till plenum eller förstärkt avdelning.

8 §

Lagstiftningsinitiativ som avses i 4 § 2 mom. behandlas i plenum. Också justitieförvaltningsärenden som avses i 3 § 6 punkten behandlas i plenum, om inte annat föreskrivs i arbetsordningen.

I andra ärenden som avses i 3 och 4 § är högsta domstolen beslutför med fem ledamöter. Högsta domstolen kan dock besluta att ett ärende eller del därav skall behandlas i plenum eller annan utökad sammansättning.

9 §

Vid högsta domstolens sammanträden avgörs ärendena på föredragning.

Presidenten avgör ärendena på föredragning i enlighet med vad som föreskrivs i arbetsordningen.

3 kap.

Presidenten och de övriga ledamöterna

10 §

Högsta domstolen består av en president och minst 15 justitieråd såsom övriga ledamöter. Bestämmelser om utnämning av presidenten och ledamöterna vid högsta domstolen samt om behörighetsvillkoren för dem finns i lagen om utnämning av domare (205/2000).

Vid högsta domstolen kan i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om utnämning av domare finnas ledamöter som utnämnts för viss tid.

11 §

Presidenten leder högsta domstolens verksamhet och svarar för dess resultat.

Vid förhinder för presidenten sköts hans eller hennes uppgifter av den enligt tjänsteår äldsta ledamot som är i tjänst.

12 §

I plenum deltar presidenten och de ledamöter som är i tjänst.

4 kap.

Föredragande och annan personal

13 §

Föredragande vid högsta domstolen är kanslichefen, referendarieråden samt äldre justitiesekreterarna och justitiesekreterarna.

Föredragandena utnämns av högsta domstolen. För föredragandena gäller i fråga om behörighetsvillkor, utnämningssgrunder och utnämning för viss tid det som föreskrivs i lagen om utnämning av domare. Referendarieråden kan utnämnas till tjänsteförhållande för viss tid också när det är relevant för att främja en bred sakkunskap inom rättskipning vid domstols- eller åklagarväsendet eller för att säkerställa en bred sakkunskap bland föredragandena i de ärenden som högsta domstolen behandlar. Högst en tredjedel av referendarieråden kan vid samma tidpunkt stå i tjänsteförhållande för viss tid, om inte något annat följer av 15 § 1 mom. i lagen om utnämning av domare.

Bestämmelser om övriga tjänster och tjänstemän vid högsta domstolen finns i arbetsordningen.

14 §

Vad som i 103 § i grundlagen föreskrivs om domarnas rätt att kvarstå i tjänsten och om domartjänster gäller även föredragandena vid högsta domstolen och tjänsterna som föredragande.

5 kap.

Temporära arrangemang som gäller anställningsförhållande

15 §

Presidenten kan vara tjänstledig högst en månad om året. Beslut om beviljande av tjänstledighet för längre tid fattas i plenum.

Justitieråden beviljas tjänstledighet av högsta domstolen. Beslut om detta fattas i plenum, om inte annat föreskrivs i arbetsordningen.

16 §

I fråga om beviljande av tjänstledighet för kanslichefen och andra föredragande samt andra tjänstemän föreskrivs i arbetsordningen.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

6 kap.

Särskilda bestämmelser

17 §

Föredragandena vid högsta domstolen åtalas för tjänstebrott i Helsingfors hovrätt.

18 §

Högsta domstolen fastställer sin egen arbetsordning. I arbetsordningen ges närmare bestämmelser om behandlingen av ärenden i högsta domstolen och om arbetet i övrigt. I arbetsordningen kan högsta domstolen befria de ledamöter som nämns i 10 § 2 mom. från att behandla frågor som avses i 3 § 5 och 6 punkten samt ekonomiska och administrativa frågor som gäller högsta domstolen.

Högsta domstolens arbetsordning publiceras i Finlands författningssamling.

19 §

Denna lag träder i kraft den 31 december 2005.

Genom denna lag upphävs lagen av den 22 juli 1918 om Högsta domstolen (74/1918) jämte ändringar.

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 666

L a g**om ändring av rättegångsbalken**

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i rättegångsbalken 2 kap. 9 och 10 §, 11 kap. 5 § 2 mom., 26 kap. 28 § 1 mom., 30 kap. 2 § 1 mom., 3 § 2 mom., 13 § 2 mom., 14 och 15 §, 20 § 2 mom. och 24 § 1 mom. samt 31 kap. 12 § 1 mom. och 18 §,

sådana de lyder, 2 kap. 9 § och 30 kap. 24 § 1 mom. i lag 1052/1991, 2 kap. 10 § i lag 595/1993, 11 kap. 5 § 2 mom. i lag 1056/1991, 26 kap. 28 § 1 mom. i lag 381/2003, 30 kap. 2 § 1 mom., 3 § 2 mom., 13 § 2 mom., 14 och 15 § samt 20 § 2 mom. i lag 104/1979 samt 31 kap. 12 § 1 mom. och 18 § i lag 109/1960, samt

fogas till 2 kap. en ny 11 §, till 11 kap. 5 §, sådan den lyder i nämnda lag 1056/1991, ett nytt 3 mom., till 21 kap. 16 §, sådan den lyder i lag 1013/1993, ett nytt 3 mom., till 30 kap. 3 §, sådan den lyder i nämnda lag 104/1979, nya 3 och 4 mom., till 13 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom. och till kapitlet en ny 21 a § samt till 31 kap. 2 §, sådan den lyder i nämnda lag 109/1960, ett nytt 3 mom. och till kapitlet en ny 14 a § som följer:

2 kap.

Om domförhet

9 §

Högsta domstolen är domför med fem ledamöter, om inte någon annan sammansättning bestäms i lag. En avdelning med fem ledamöter kan ha ytterligare en ledamot för att garantera domförheten. Bestämmelser om hänskjutande av ärenden till plenum eller förstärkt avdelning finns i lagen om högsta domstolen (665/2005).

Ärenden som gäller meddelande av besvärstillstånd handläggs och avgörs på en avdelning med två eller tre ledamöter. Om ett ärende handläggs på en avdelning med två

ledamöter, skall det överföras till en avdelning med tre ledamöter för avgörande, om avdelningens ledamöter bestämmer det eller om de inte är eniga om avgörandet. Om en ansökan om besvärstillstånd eller en del av den i enlighet med 30 kap. 3 § 4 mom. har överförts för att behandlas i samband med besvären, beslutar den avdelning som behandlar besvären om besvärstillståndet.

En avdelning med en ledamot får handlägga och avgöra ett ärende som gäller en säkringsåtgärd eller förbud mot eller avbrytande av verkställighet eller någon annan motsvarande interimistisk åtgärd.

10 §

Ett ärende som gäller extraordinärt änd-

ringssökande kan i högsta domstolen handläggas och avgöras på en avdelning med tre ledamöter, om det endast fattas beslut om en särskild åtgärd eller om en ansökan enhälligt avslås eller avvisas. Även en avdelning med en ledamot kan besluta om en särskild åtgärd i ett ärende som gäller extraordinärt ändringssökande. Om högsta domstolen redan tidigare har avslagit eller avvisat en ansökan som gäller extraordinärt ändringssökande kan en sådan avdelning likaså avslå eller avvisa en ny ansökan i ärendet, om det inte läggs fram sådana nya omständigheter eller bevis som är av betydelse för avgörandet av saken.

I andra än i 1 mom. nämnda fall skall ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande hänskjutas till en avdelning med fem ledamöter för avgörande.

11 §

Angående de allmänna domstolarnas domförhet i vissa mål och ärenden föreskrivs särskilt.

11 kap.

Om delgivning i rättegång

5 §

Om det är svårt att kopiera någon annan handling som skall delges än en stämningsansökan, ett svaromål eller en skriftlig utsaga eller om en kopiering på grund av handlingens omfattning är oändamålsenlig, kan domstolen besluta att materialet skall hållas tillgängligt för parten i domstolen eller på någon annan lämplig plats som domstolen bestämmer. En uppgift om detta skall fogas till den handling som skall delges.

Domstolen kan besluta att ett svaromål, en skriftlig utsaga eller en ändringsansökan skall hållas tillgänglig för parten så som anges i 2 mom., om den handling som skall delges är mycket omfattande och parterna exceptionellt många och detta delgivningsförfarande med hänsyn till omständigheterna kan anses ändamålsenligt. Parten delges då ett meddelande om var handlingen finns tillgänglig. I meddelandet skall i den mån det är nödvändigt kort redogöras för handlingens huvudsakliga innehåll.

21 kap.

Om rättegångskostnader

16 §

I ett ärende som gäller extraordinärt ändringssökande skall skyldigheten att ersätta rättegångskostnaderna bestämmas enligt 1 och 2 mom., om inte något annat följer av särskilda skäl.

26 kap.

Om behandlingen av besvärärende i hovrätten

28 §

Uppmaningar, kallelser och meddelanden som avses i detta kapitel får hovrätten sända till den processadress som parten senast har uppgett. Kallelse till huvudförhandling skall likväl så som bestäms i 11 kap. 3 och 4 § delges parter som har ålagts att infinna sig personligen eller som inte har utövat talan i hovrätten samt vittnen, sakkunniga och andra som skall höras i bevissyfte.

30 kap.

Fullföljd av talan från hovrätt till högsta domstolen

2 §

Den som vill överklaga ett avgörande av en hovrätt skall söka besvärstillstånd hos högsta domstolen, om besvären gäller ett ärende som hovrätten har avgjort som fullföljdsinstans eller ett avgörande som den har meddelat i samband med ett sådant ärende.

3 §

Besvärstillstånd kan meddelas delvis. Besvärstillståndet får då begränsas till att gälla

- 1) en del av hovrättens avgörande, eller
- 2) en fråga vars avgörande är nödvändigt för att styra rättstillämpningen eller annars med hänsyn till grunderna för besvärstillståndet.

Om begränsat besvärstillstånd meddelas

enligt 2 mom. 2 punkten får högsta domstolen till övriga delar grunda sitt avgörande på de omständigheter som anges i det överklagade avgörandet.

Om besvärstillstånd meddelas delvis, får frågan om meddelande av besvärstillstånd i en annan del av ärendet överföras för att avgöras i samband med behandlingen av besvären.

---

13 §

Tiden för anförande av besvär är 30 dagar från den dag då hovrättens avgörande avkunnades eller meddelades.

Angående anförande av besvär och besvärens innehåll gäller på motsvarande sätt 5 § 2 och 3 mom. samt 6 § 2 och 3 mom.

14 §

Angående inlämnande av en besvärsskrift direkt till högsta domstolen gäller på motsvarande sätt 8 § 1 mom.

Hovrätten skall utan dröjsmål sända besvärsskriften med bilagor till högsta domstolen. Akten i ärendet och en kopia av hovrättens avgörande skall översändas samtidigt.

15 §

Ändringssökandens motpart skall uppmanas att skriftligt bemöta besvären inom en av högsta domstolen utsatt tid. I samband med uppmaningen skall besvären och därtill fogade handlingar delges. Högsta domstolen kan dessutom bestämma vilken fråga motparten särskilt skall uttala sig om i bemötandet. Vid avgivandet av bemötande skall 11 § iakttas.

Bemötande begärs inte om besvären genast avvisas eller om de förkastas som uppenbart ogrundade.

Handläggning av fullföljdsärende i högsta domstolen

---

20 §

Parterna skall underrättas om syftet med den muntliga förhandlingen.

21 a §

Ett ärende avgörs på grundval av det

skriftliga rättegångsmaterialet, om någon muntlig förhandling inte hålls i saken. Om muntlig förhandling hålls, skall även det material som lagts fram vid den beaktas.

24 §

En kallelse till muntlig förhandling delges med iakttagande av vad som i 26 kap. 28 § bestäms om kallelse till huvudförhandling i hovrätten.

---

31 kap.

Om extraordinärt ändringssökande

2 §

Om ett rättskipnings- eller övervakningsorgan som är behörigt att utöva tillsyn över internationella förpliktelser i fråga om de mänskliga rättigheterna har konstaterat att ett rättegångsfel har begåtts vid behandlingen av ett ärende, kan klagan utan hinder av 2 mom. anföras inom sex månader från det att övervakningsorganet meddelat ett slutligt avgörande.

12 §

Återbrytande av dom söks hos högsta domstolen, om inte något annat följer av 14 a §.

---

14 a §

Med avvikelse från 12 § söks återbrytande av dom hos den domstol vars dom ansökan gäller, om ansökan avser

1) återbrytande eller rättelse av dom i ett brottmål av den orsaken att någon har behandlats som en annan person eller under oriktigt namn,

2) undanröjande av en påföljd för utevaro på grund av laga förfall, eller

3) återbrytande eller rättelse av en dom med stöd av 9 a §.

Om en ansökan som avses i 1 mom. bifalls kan domstolen samtidigt rätta domen.

Utöver vad som bestäms i 3—5 § iakttas vid behandlingen av en ansökan i tingsrätten i tillämpliga delar vad som i 8 kap. bestäms om behandling av ansökningsärenden.

18 §

Återställande av försutten fatalietid skall sökas skriftligen inom 30 dagar efter det att ett hinder som avses i 17 § upphört och senast ett år från den dag då fatalietiden löpte ut.

Ansökan skall göras till hovrätten, om den gäller återställande av försutten fatalietid för att en åtgärd skall kunna vidtas i tingsrätten eller ändring sökas i ett avgörande av tingsrätten. I övriga fall görs ansökan till högsta domstolen. Ansökan görs till högsta domstolen också när den gäller ett ärende i vilket ändring i tingsrättens avgörande skall sökas direkt hos högsta domstolen.

Angående ansökan och behandlingen av

Helsingfors den 26 augusti 2005

den gäller i tillämpliga delar vad som i 3—5 § bestäms om klagan.

Denna lag träder i kraft den 31 december 2005.

Lagens 30 kap. skall, med undantag av 20 § 2 mom. och 24 § 1 mom., inte tillämpas i sådana fall när det avgörande som är föremål för ändringssökande har meddelats eller avkunnats i hovrätten före lagens ikraftträdande.

Lagens 21 kap. 16 § 3 mom. och 31 kap. tillämpas på ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och som har väckts efter ikraftträdandet.

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 667

L a g**om ändring av 4 och 11 kap. i lagen om rättegång i brottmål**

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 4 kap. i lagen av den 11 juli 1997 om rättegång i brottmål (689/1997) nya 1 a och 1 b § samt till 11 kap. en ny 9 a § som följer:

4 kap.

Om laga domstol

1 a §

Åtal för ett brott som avses i 12 eller 13 kap. i strafflagen behandlas i Helsingfors tingsrätt.

1 b §

Angående behörig domstol i ärenden som gäller vissa brott föreskrivs särskilt.

11 kap.

Om domstolens avgörande

9 a §

Från ett straff kan göras avdrag för frihetsberövande eller avdraget rättas till den dömdes fördel med iakttagande av vad som i 9 § bestäms om rättelse av fel.

Denna lag träder i kraft den 31 december 2005.

På ärenden som har väckts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 668

L a g

om ändring av 2 § i hovrättslagen

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hovrättslagen av den 21 januari 1994 (56/1994) 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 957/2000, som följer:

2 §

Hovrättens uppgifter

riga mål och ärenden som enligt lag skall avgöras av den.

Hovrätten behandlar som första rättsinstans åtal som gäller tjänstebrott vilka begåtts av domare vid de tingsrätter som lyder under hovrätten och, så som bestäms i lag, också tjänstebrott som begåtts av andra tjänstemän inom domstolsväsendet och av allmänna åklagare. Dessutom behandlar hovrätten öv-

-----
Denna lag träder i kraft den 31 december 2005.

Vid behandlingen av mål och ärenden som är anhängiga vid hovrätten när lagen träder i kraft iakttas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 669

L a g**om ändring av lagen om strafforderförfarande**

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 26 juli 1993 om strafforderförfarande (692/1993) 18 § 2 mom. samt
fogas till 18 § nya 3 och 4 mom. samt till lagen en ny 18 a § som följer:

18 §

Tingsrätten kan utan tidsbegränsning undanröja en strafforder, om någon vid utfärdandet av straffordern har behandlats som en annan person eller under oriktigt namn.

Ansökan enligt 1 mom. skall göras till tingsrätten inom ett år från verkställigheten av de böter eller den förverkandepåföljd som har bestämts genom straffordern eller från det att den misstänkte har betalat böterna eller förverkandepåföljden.

Vid behandling av ansökningar som avses i denna paragraf är tingsrätten domför med en lagfaren ledamot ensam.

18 a §

Om den som har meddelats ett straffan-

språk inte har kunnat motsätta sig anspråket inom föreskriven tid på grund av laga förfall eller annars anför synnerligen vägande skäl till stöd för sin ansökan, kan tingsrätten på ansökan sätta ut en ny tidsfrist på en vecka för motsättandet. Ansökan skall göras inom 30 dagar efter det att hindret upphörde och senast ett år från den dag då tidsfristen löpte ut. Tingsrätten är domför med en lagfaren ledamot ensam.

Denna lag träder i kraft den 31 december 2005.

På ärenden som har väckts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 670

L a g

om ändring av fastighetsbildningslagen

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsbildningslagen av den 12 april 1995 (554/1995) 278 § 2 mom. och
fogas till lagen en ny 278 a § som följer:

278 §

— — — — —
Lantmäteriverkets centralförvaltning har rätt att hos högsta domstolen eller högsta förvaltningsdomstolen göra framställning om återbrytande av en förrättning som har införts i fastighetsregistret eller av ett lagakraftvunnet beslut, på grund av ett fel vars rättande är nödvändigt med hänsyn till klarheten eller tillförlitligheten i fastighetssystemet eller något annat allmänt intresse. Framställningen kan göras utan hinder av vad som i lag föreskrivs om tiden för återbrytande av dom eller beslut. Innan framställningen görs skall de sakägare vilkas rätt berörs av rättelsen ges tillfälle att bli hörda.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

278 a §

En sådan ansökan om återställande av försutten fatalietid som avses i 31 kap. 17 § i rättegångsbalken görs till jorddomstolen, om ansökan gäller återställande av fatalietid för att ändring skall kunna sökas i ett avgörande som har träffats vid en förrättning.

Denna lag träder i kraft den 31 december 2005.

På ärenden som har väckts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 671

L a g**om ändring av 1 kap. 9 § i tvångsmedelslagen**

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tvångsmedelslagen av den 30 april 1987 (450/1987) 1 kap. 9 § 1 mom., sådant det
lyder i lag 693/1997, som följer:

1 kap.

Gripande, anhållande och häktning

9 §

Häktningsberättigad myndighet

Den domstol som är behörig att behandla
åtal i saken beslutar om häktning. Innan åtal
väcks får beslut om häktning meddelas även
av tingsrätten på den ort där gripandet har
skett eller där den anhållne förvaras eller i

brådskande fall också av någon annan tings-
rätt. Genom förordning av justitieministeriet
bestäms om jour vid tingsrätter i brådskande
ärenden.

Denna lag träder i kraft den 31 december
2005.

På häktningsärenden som har väckts före
lagens ikraftträdande tillämpas de bestäm-
melser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Republikens President**TARJA HALONEN**Justitieminister *Johannes Koskinen*

Nr 672

L a g

om anordnande av studentexamen

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Studentexamen och obligatoriska prov

En studerande som genomgår gymnasiet lärokurs deltar i studentexamen för att avlägga examen. I fråga om andra personers rätt att avlägga examen föreskrivs särskilt.

Studentexamen avläggs på finska eller svenska. Proven i studentexamen är skriftliga. Muntliga uppgifter kan ingå i proven.

De obligatoriska proven är provet i modersmålet och de prov som den som deltar i examen väljer som obligatoriska av den grupp av prov som avses i 18 § 2 mom. i gymnasielagen (629/1998).

2 §

Prov i modersmålet, prov med två olika svårighetsgrader och prov i främmande språk

Prov i finska, svenska och samiska ordnas som prov i modersmålet. I svenska och finska kan utöver de prov som är avsedda för examinander med finska eller svenska som modersmål ordnas prov som bygger på lärokursen i finska eller svenska som andra språk.

I matematik och det andra inhemska språket ordnas prov med två olika svårighetsgrader. I främmande språk kan prov med två olika svårighetsgrader ordnas.

Studentexamensnämnden, om vilken föreskrivs i 18 b § i gymnasielagen, beslutar i vilka främmande språk prov ordnas och i vilka språk prov med två olika svårighetsgrader ordnas.

3 §

Anordnande av prov

Proven i studentexamen ordnas samtidigt i hela landet två gånger per år i läroanstalter som ger gymnasieutbildning.

Ansvarig för anordnandet av examen och proven i läroanstalten är rektorn, som enligt 30 § 1 mom. i gymnasielagen svarar för gymnasiet verksamhet.

4 §

Förutsättningar att delta i prov

Deltagande i studentexamen förutsätter att den som genomgår gymnasiet lärokurs innan han eller hon deltar i ett prov som hör till

examen har läst de obligatoriska kurserna enligt den timfördelning som avses i 10 § i gymnasielagen i det ämne som provet gäller. Den som genomgår gymnasiets lärokurs kan delta i ett prov i ett realämne i vilket obligatoriska kurser saknas, efter att ha studerat två gymnasiekurser i detta ämne. Om provet i ett främmande språk bygger på en lärokurs som inte innehåller obligatoriska kurser, kan den som genomgår gymnasiets lärokurs delta i provet efter att ha läst tre gymnasiekurser.

Rektor har till uppgift att kontrollera om examinanden uppfyller de föreskrivna villkoren för att delta i proven.

Den som genomgår gymnasiets lärokurs och som inte har läst de lärokurser som avses i 1 mom., men som annars kan anses ha tillräckliga förutsättningar att klara provet kan av särskilda skäl delta i det genom beslut av rektorn.

De som deltar i examen och i de prov som hör till den kallas i denna lag examinander.

5 §

Anmälan till prov

Examinanden skall för varje enskilt examenstillfälle och prov lämna en skriftlig anmälan till gymnasiets rektor senast den dag som studentexamensnämnden fastställer. I anmälan skall examinanden uppge provets svårighetsgrad och om provet avläggs som obligatoriskt eller som extra prov. Valet av provet som obligatoriskt eller extra prov är bindande för hela examen. Valet av provets svårighetsgrad är bindande för hela examen, om inte svårighetsgraden kan ändras av skäl som avses i 6 § 2 mom.

En anmälan som godkänts av rektorn kan återtas skriftligen senast den dag tidsfristen enligt 1 mom. löper ut. Studentexamensnämnden kan av synnerligen vägande skäl godta en anmälan som gjorts efter utsatt tid.

Studentexamensnämnden kan på ansökan och av synnerligen vägande skäl annullera en bindande anmälan till ett prov i examen eller till ett enskilt prov. Ett prov räknas inte som ett provtillfälle i ämnet i fråga, om anmälan till provet har annullerats. Om en anmälan annulleras och examinanden inte till någon

del har deltagit i provet, tas ingen avgift ut för provet eller återbetalas avgiften på ansökan som gjorts inom den tid som examensnämnden bestämmer. Studentexamensnämnden kan på ansökan och av synnerligen vägande skäl också godkänna en ändring i de uppgifter som ingår i en anmälan, om det vid anmälan bevisligen skett något fel.

6 §

Avläggande av studentexamen

I studentexamen får ingå endast ett prov i samma ämne. Provet i modersmålet kan vara ett prov som bygger på lärokursen i finska eller svenska som andra språk, om examinandens eget modersmål inte är finska, svenska eller samiska eller om examinanden använder teckenspråk som sitt modersmål eller första språk. Provet i modersmålet för svensk- eller finskspråkiga examinander kan i detta språk i stället för det prov som bygger på lärokursen i svenska eller finska avläggas som provet i det andra inhemska språket.

Minst ett av de obligatoriska proven i examen skall vara ett sådant mer krävande prov som avses i 2 § 2 mom. eller provet i modersmålet när det avlagts som provet i det andra inhemska språket. Genom förordning av statsrådet bestäms om möjligheten att ändra svårighetsgraden på något prov när ett obligatoriskt prov har blivit underkänt.

Studentexamen har avlagts när examinanden har blivit godkänd i de obligatoriska proven. Examen har avlagts utan hinder av underkänt vitsord i ett obligatoriskt prov, om vitsordet enligt de grunder som studentexamensnämnden har fastställt inte hindrar att examensbetyg utfärdas och examinanden inte skriftligen har förbjudit att ett underkänt vitsord antecknas i betyget.

Vad som bestäms i 3 mom. om att examen har avlagts utan hinder av underkänt vitsord tillämpas inte på examen då ett prov betraktas som avbrutet och underkänt med stöd av 10 § eller underkänt med stöd av 11 §.

7 §

Tid inom vilken studentexamen skall avläggas

Studentexamen skall genomföras under

högst tre på varandra följande examenstillfällen. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om möjligheten att genomföra examen under en längre tid när ett obligatoriskt prov underkänns eller genomförandet av examen avbryts.

Om examinanden inte har avlagt examen inom tiden för de examenstillfällen som anges i 1 mom. eller inom en med stöd av 1 mom. föreskriven längre tid, utgör de avlagda proven inte en studentexamen och de kan inte heller ingå i en studentexamen. Examen kan då börja genomföras från början.

Studentexamensnämnden kan på ansökan och av synnerligen vägande skäl besluta att en examinand som genomfört en del av studentexamen kan börja genomföra examen från början.

8 §

Bedömning av provprestationer

Provprestationerna granskas och bedöms preliminärt av läraren i ämnet i den läroanstalt som ger gymnasieutbildningen och slutligt av studentexamensnämnden. Om det i läroanstalten inte finns någon lärare i ämnet som kan bedöma en prestation, görs ingen preliminär bedömning.

Bestämmelser om vitsorden för proven utfärdas genom förordning av statsrådet. I ett prov kan enligt studentexamensnämndens beslut också ges en mer detaljerad bedömning än vitsordet.

Om examinandens modersmål är något annat språk än det på vilket han eller hon avlägger examen eller ett enskilt prov, eller om examinandens modersmål är ett annat än det språk i vilket han eller hon avlägger provet i modersmålet, eller om examinandens prestation i ett prov har försämrats av något annat synnerligen vägande skäl, kan studentexamensnämnden beakta detta vid bedömningen.

9 §

Komplettering av examen och avläggande av enskilda prov

Den som enligt 6 § 3 mom. har blivit

godkänd i studentexamen får komplettera examen med prov i ämnen som inte ingår i den avlagda examen och med prov på en annan nivå än de prov i samma ämnen som ingår i den avlagda examen.

En person som inte har avlagt studentexamen får avlägga prov som hör till studentexamen som enskilda prov. Studentexamen kan inte utgöras av enskilda prov och sådana kan inte ingå i examen.

10 §

Avbrutet prov

Om den som har anmält sig till ett prov uteblir från provet eller inte lämnar in en provprestation för bedömning, betraktas provet som avbrutet och underkänt.

11 §

Påföljder för svikligt förfarande och brott mot ordning

En examinand som gör sig skyldig till svikligt förfarande eller försök till fusk eller medverkar vid detta eller annars grovt bryter mot ordningen har förverkat sin rätt att delta i proven vid examenstillfället i fråga. De prov som examinanden har anmält sig till vid samma examenstillfälle betraktas som underkända.

Innan en påföljd enligt 1 mom. bestäms skall examinanden underrättas om den handling han eller hon misstänks för, examinanden höras i närvaro av vittne samt annan nödvändig utredning i ärendet skaffas. Beslutet skall bevisligen delges den berörda examinanden.

Ett beslut i ett ärende enligt 1 mom. fattas av gymnasiets rektor. Rektorn har rätt att få handräckning av polismyndigheterna för att utreda frågan.

12 §

Examensbetyg och betyg över prov

Studentexamensbetyg utfärdas för en examinand som har avlagt studentexamen på det sätt som föreskrivs i 6 och 7 § och som får gymnasiets avgångsbetyg eller ett betyg över

avlagd yrkesinriktad grundexamen, samt för den som har deltagit i examen med stöd av 18 a § 1 mom. i gymnasielagen och avlagt examen på det sätt som föreskrivs ovan i 6 och 7 §.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs vilka vitsord som antecknas i studentexamensbetyget, hur examensbetyget dateras och om andra betyg som ges över prov som hör till studentexamen.

För att ett betyg enligt 1 och 2 mom. skall utfärdas krävs att de föreskrivna avgifterna för deltagande i examenstillfällena och prov har betalats.

13 §

Sökande av ändring i beslut av studentexamensnämnden

Ändring i beslut av studentexamensnämnden får sökas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs nedan eller någon annanstans i lag.

Ändring i ett sådant beslut av studentexamensnämnden genom vilket en provprestation har bedömts får inte sökas genom besvär. Ändring i resultatet av en kontrollbedömning enligt 14 § får inte sökas genom besvär.

14 §

Kontrollbedömning

Kontrollbedömning med anledning av ett sådant beslut av studentexamensnämnden genom vilket en provprestation har bedömts får sökas hos nämnden. Ansökan kan göras av examinand, vårdnadshavaren för en examinand som inte har fyllt 18 år eller den lärare som har bedömt provprestationen preliminärt. En kontrollbedömning får inte leda till ett sämre vitsord än det ursprungliga och utgående från den ges inte en bedömning enligt 8 § 2 mom. som är sämre än den ursprungliga.

Ansökan om kontrollbedömning skall lämnas till gymnasiets rektor inom 14 dagar från den dag deltagaren i provet personligen har haft möjlighet att få kännedom om resultatet av bedömningen. Studentexamensnämnden

utser de censorer som skall utföra kontrollbedömningen. Ingen av censorerna får tidigare ha bedömt provprestationen i fråga. Censorerna skall vara minst två till antalet.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs om utfärdande av studentexamensbetyg och andra betyg som avses i 12 § 2 mom. när ansökan om kontrollbedömning av en prestation inlämnas samt om meddelande av resultatet av en kontrollbedömning.

15 §

Sökande av ändring i beslut av rektor

Rättelse i ett beslut genom vilket gymnasiets rektor har förvägrat rätt att delta i studentexamen eller i ett prov som hör till examen får yrkas skriftligen hos länsstyrelsen. Ändring i länsstyrelsens beslut i ett ärende enligt detta moment får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Ändring i ett beslut genom vilket gymnasiets rektor har bestämt en påföljd enligt 11 § 1 mom. får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Beslutet verkställs trots att besvär anförts, om inte besvärmyndigheten förbjuder verkställigheten.

Besvär över ett beslut som avses i 1 och 2 mom. skall anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet. I fråga om sökande av ändring gäller i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Besvären skall behandlas skyndsamt.

Upphävs ett sådant beslut som avses i 2 mom., annulleras utan ansökan anmälan till de prov som personen i fråga inte deltagit i efter beslutet av rektorn och avgifterna för proven återbetalas. Förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen kan när de bifaller besvär besluta att examinanden får genomföra examen från början.

16 §

Rätt att få uppgifter

Studentexamensnämnden har rätt att utan avgift av dem som ordnar gymnasieutbildning få de uppgifter som behövs för att proven skall kunna ordnas och bedömas.

17 §

Vissa examina som till nivån motsvarar studentexamen

International Baccalaureate-examen, Reifeprüfung-examen samt europeisk studentexamen vid Europaskolorna ger samma rättigheter som en examen enligt 18 § i gymnasielagen och denna lag.

18 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Genom denna lag upphävs studentexamensförordningen av den 21 november 1994 (1000/1994) jämte ändringar. Dock iakttas förordningens 11 § 2 mom., sådant det lydde i förordning 733/2002, till utgången av 2007 för de examinanders vidkommande vilka inte studerar det andra inhemska språket som inletts i den grundläggande utbildningen som obligatoriskt ämne enligt gymnasiets läroplan eller som före den 1 september 2004 har befriats från studierna i det andra inhemska språket i gymnasiet med stöd av 13 § 1 mom. 2 punkten i gymnasielagen. Prov som avlagts med stöd av detta moment kan tas om enligt bestämmelserna om omtagning av godkända och underkända prov.

Vad som någon annanstans i lag bestäms om en studentexamen enligt studentexamensförordningen gäller en studentexamen enligt 18 § i gymnasielagen och, när denna lag har trätt i kraft, enligt denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Republikens President

TARJA HALONEN

Undervisningsminister *Tuula Haatainen*

Nr 673

L a g

om ändring av 18 § i gymnasielagen

Given i Helsingfors den 26 augusti 2005

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen av den 21 augusti 1998 (629/1998) 18 § 3 mom., sådant det lyder
i lag 766/2004, som följer:

18 §

Studentexamen

bestämmelser om deltagande i studentexamen, prov och omtagning av dem, bedömning och genomförandet av examen i övrigt.

Bestämmelser om anordnande av studentexamen utfärdas i en särskild lag. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

Helsingfors den 26 augusti 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Undervisningsminister *Tuula Haatainen*

Nr 674

**Social- och hälsovårdsministeriets förordning
om ändring av 2 § förordningen om Försäkringsinspektionens avgiftsbelagda prestationer**

Given i Helsingfors den 31 augusti 2005

I enlighet med social- och hälsovårdsministeriets beslut
ändras i förordningen av den 23 december 2004 om Försäkringsinspektionens avgiftsbelagda
prestationer (1286/2004) 2 § 5 punkten som följer:

2 §

Avgiftsbelagda offentligrättsliga prestationer

För Försäkringsinspektionens offentlig-
rättsliga prestationer tas ut följande avgifter:

- 5) behandling av en försäkringsförmedlares

registreringsansökan 265 euro. Ansök-
ningsavgifterna återbetalas inte.

Denna förordning träder i kraft den 1
september 2005 och gäller till utgången av
2007.

Helsingfors den 31 augusti 2005

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

Överinspektör Noora Gullstén